

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá vztahovým závazkem v kontextu zasnub a období zasnoubení u římských katolíků, kteří slavili katolický obřad zasnub. Jejím cílem je popsat, jak katoličtí snoubenci prožívají zasnuby a období zasnoubení a jakým způsobem pojmají závazek v kontextu zasnub a zasnoubení. Teoretická část je rozdělena na tři kapitoly. V první jsou popsány zasnuby z hlediska jejich osobního a společenského smyslu a jako společenský rituál. Druhá kapitola se věnuje psychologickému pojetí závazku a vybraným psychologickým teoriím závazku. Třetí teoretická oblast zachycuje důraz Církve římskokatolické na vrůstání do závazku ve snoubeneckém vztahu v období od zasnub do sňatku. Doba zasnoubení je přechodovým obdobím, během něhož se má jedinec připravit na opuštění staré sociální pozice a přijetí nové (tj. ze svobodného stavu vrůst do role manžela/manželky). Do popředí vystupuje sociální prostředí, jehož je jedinec součástí. V katolickém prostředí je kladen důraz na to, aby snoubenci tuto dobu využili ke svědomitému zvažování, zda chtějí přijmout svátost manželství. Závazek vystihuje to, že v partnerském vztahu existují přitažlivé a odpudivé síly či faktory, které ve výsledku určují nejen kvalitu vztahu, ale i jeho stabilitu. Přičemž se nevylučuje, že nekvalitní vztah může být stabilní a obráceně.

Cílem výzkumné části je popsat prostřednictvím kvalitativní metodologie psychologické pojetí závazku v období zasnoubení u katolických snoubenců. Výzkumné otázky znějí: Jak (bývalí)snoubenci popisují proces zasnub a zasnoubení? Jak (bývalí) snoubenci popisují své zkušenosti se závazkem v období zasnoubení v rámci intimní dvojice? Do výzkumu se zapojilo devět respondentů, s nimiž byly uskutečněny polostrukturované rozhovory, které byly analyzovány pomocí interpretativní fenomenologické analýzy. Výsledných sedmnáct kategorií zachycuje současné podoby žádosti o ruku („jako z filmu“) a obřadu zasnub, ale také důrazy katolického vrůstání do partnerského závazku s vědomím, že „svatba je na stole od samého začátku“ a „manželství je na celý život, teď se musím dobře rozhodnout“. Objevují se prosby o Boží požehnání a Boží přítomnost ve vztahu snoubenců, snoubenci procházejí přípravou na manželství, která je vede ke komunikaci o nových tématech, sebezapření v sexuální oblasti dává duchovní smysl. Respondenti se na dobu snoubenectví

rozpomínali z pozice vdaných žen a ženatých mužů. Proto se mohla objevit též kategorie „Konečně svoboda!“, která zachycuje převažující pocit po vstupu do manželství. Výsledky jsou podrobně popsány a diskutovány s odbornou literaturou.

KLÍČOVÁ SLOVA

Zásnuby, závazek, rituál zásnub, římsko-katolická církev, snoubenecké vztahy